

BROKERONDERZOEK BELEGGINGSFONDSEN

De VEB heeft de transactiekosten voor beleggingsfondsen langs de meetlat gelegd en beoordeeld. De verschillen in kosten en ook in aanbod zijn aanzienlijk.

TEKST: RONALD VAN GENDEREN

Beleggingsfondsen worden vaak gekozen vanwege het gemak dat ze bieden. Ook zou het voordeliger moeten zijn om bijvoorbeeld een fonds te kopen dat belegt in zo'n vijftig Europese aandelen dan om zelf alle aandelen afzonderlijk aan te schaffen. Toch moeten beleggers alert blijven of dit kostenvoordeel in de praktijk ook werkelijk behaald wordt.

Beleggen in fondsen gaat gepaard met diverse kosten. Niet alleen berekent het beleggingsfonds beheervergoeding, maar vaak ook een zogenaamde servicefee waarin bijvoorbeeld het bewaarloon begrepen is. Deze kosten komen tot uiting in de Total Expense Ratio. Verder handelt de fondsmanger in meer of mindere mate. De transactiekosten die hiermee gepaard gaan zijn vaak niet volledig duidelijk, maar zeker is dat ze ten laste komen van het fonds.

Dit onderzoek betreft echter de kosten die de belegger zelf maakt bij het aan- en verkopen van de beleggingsfondsen: de eigen transactiekosten. Zijn de fondsen eenmaal in bezit dan berekenen sommige banken ook nog eens een bewaarloon voor het 'be-

waren' van de stukken. Deze kosten kunnen aanzienlijk oplopen en zo een deuk in het rendement veroorzaken. Ze verdienen daarom alle aandacht.

Een vergelijking maken van de transactiekosten in beleggingsfondsen is nog niet zo eenvoudig. Beleggers kunnen namelijk kiezen uit een aanbod dat verschilt per dienstverlener, maar over het algemeen uit drie handelsplatforms bestaat.

Het eerste is de handel in huisfondsen (de eigen beleggingsfondsen) en/of een selectie van fondsen van andere aanbieders. Deze handel vindt niet plaats via de beurs, maar via zogenaamde girale systemen, de beleggersgiro. Het tweede platform betreft de handel in beleggingsfondsen en indextrackers met een notering aan Euronext Amsterdam. Dit is de meest aangeboden dienst binnen het uitgevoerde onderzoek. Tot slot is er de handel in fondsen met een Luxemburgse notering.

Elk handelsplatform heeft een eigen kostenstructuur en verder kan de aangeboden combinatie van aanbieder tot aanbieder verschillen, net als het assortiment van fondsen die via het girale systeem aan be-

leggers worden verkocht. Reden genoeg om de drie handelsplatforms afzonderlijk te onderwerpen aan een kostenonderzoek.

100.000 EURO IN 10 FONDSEN

Het onderzoek naar de transactiekosten van beleggingsfondsen is dus uitgesplitst over de drie genoemde handelsplatformen. Per broker is vervolgens berekend wat de kosten zijn om een portefeuille aan te kopen met een waarde van 100.000 euro. Dit bedrag wordt verdeeld over een tiental fondsen, zodat voldoende gespreid belegd kan worden over de diverse beleggingscategorieën, zoals aandelen, obligaties en vastgoed. Ook binnen de categorieën kan dan het vermogen worden belegd in verschillende fondsen.

Bij het onderzoek wordt uitgegaan van een belegger die in eerste instantie een portefeuille opbouwt en daarna feitelijk niets meer of in ieder geval maar heel weinig wijzigt. Het doel van de portefeuille is gericht op de lange termijn en de belegger heeft niet de intentie om actief op zoek te gaan naar extra rendement en dus veel te handelen. Een rustige portefeuille zonder veel omzien is het doel en daarom wordt uitge-